

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. LXXXII. Romana pretii Castrorum. An jurisdictio per Principem seu alium superiorem alicui delegata, probetur ex ejusdem delegati assertione de vivæ vocis oraculo, Et quando huic deferendum sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

hæredè criminaliter non accusando neque puniendo de crimine expilatæ hæreditatis, ob bonorum hæreditariorum occultationem, cum similibus, idèdque idem Episcopus hanc viam deseruit, utpotè omninò incompetentem, Causa verò civilis redditionis rationum sopita fuit per concordiam.

ROMANA
PRETII CASTRORVM
PRO
CREDITORIBUS MONALDENSIVM
CUM
MARCHIONE MARCELLO
RAIMUNDO.

Causa pendet in Camera.

an jurisdictio per Principem seu alium Superiorem alicui delegata, probetur ex ejusdè delegati assertione de vivæ vocis oraculo; Et quando huic deferendum sit.

SUMMARIUM.

- 1 *Acti series.*
- 2 *De viva vocis oraculo, quando illud habeant Officiales.*
- 3 *De regula Cancellaria non judicandi cum sola supplicatione sine literis.*
- 4 *De eadem materia oraculi vivæ vocis.*
- 5 *Rescriptis & declarationibus in plena Signatura gratia deferendum, etiam si orescens.*
- 6 *De Signatura gratia & Officialibus in ea intervenientibus, Et quomodo Papa vivæ vocis oraculo respondere soleat.*
- 7 *Declarantur regula Cancellaria de quibus nu. 3.*

DISC. LXXXII.

Enditis ad hastam per Congregationem Baronum instantibus creditoribus Castris illorum de Monaldensibus, ut deductum quoque habetur *sub tit. de feudis ad materiam Bullæ Baronum disc. 77. cum seqq.* illisque licitatis per Marchionem Raimundum, contra istum tunc bannitum, Theaurarius ex jurisdictione sibi ortenus per Papam in Signatura gratiæ concessa ad eorundem castrorū executionem ac subhastationem pro longè minori pretio processit, ad effectum exindè satisfaciendi, prout sequutum fuit, antiquis creditoribus Monaldens. per d. emptorem accollatis; Cùmque ipse in gratiam restitutus, non posset ejus actiones dirigere ad ipsa castra, stante Apostol. chirographo seu brevi, ea omninò eximente, atque emptorem tutum reddente, dictatq; actiones in pretium transfundente, illas proinde direxit adversus creditores de pretio ut suprâ satisfactos, Et commissa causa in Camera *Corsino*, prætendens se per dictam subhastationem nulliter & injustè sequutam spoliatum fuisse, proinde que ante omnia reintegrandum esse.

Inter plura nullitatis & injustitiæ fundamenta, illud erat præcipuum, in puncto juris consistens, defectus jurisdictionis, quia nullibi per commissionem vel aliam scripturam constabat Theaurario demandatam fuisse facultatem procedendi contra absentem, non servato eo riguroso juris ordine, qui aliàs, cessantibus facultatibus à Principe communicatis, servari debuisset, & quarum vigore in actis processisse assertum fuerat. Non obstante quod diceretur, id vivæ vocis oraculo per Sanctissimum concessum esse, cum tali assertioni sine scriptura deferendum non sit Officialibus, nisi solum circa concernentia eorum officium juxtâ *Constitutionem Pauli V. moderatoriam oraculi vivæ vocis*, ita declaratam per alteram *Constitutionem 139. Urbani VIII.* Undè cessante illo vivæ vocis oraculo generali, solum hodiè competenti in concernentibus officium, In reliquis dicebant pro Raimundo scribentes, necessariam esse scripturam, ex regulis Cancellariæ, circa quas dicti scribentes variabant, Aliqui enim allegabant *regulam 17. disponentem non judicari juxtâ formam supplicationis*, sed juxtâ formam literarum, Alii verò allegabant *regulam 30. seu 31. disponentem commissiones non valituras nisi literis expeditis*, Atque his addebat auctoritatem *Molina de primogenitura, lib. 2. cap. 7. num. 53.* nec non *Sanchez & aliorum materiam matrimonialem tractantium, ac affirmantium occasione dispensationum matrimonialium, solis rescriptis & commissionibus absque literis deferendum non esse*; Et istis ego dicebam addi posset *Regnicolas, de quibus etiam Rot. in Rom. census seu depositi, 8. Martii, & 21. Junii 1641. Donozetto inter suas decision. 604. & 622. firmantes, in assensibus regis super feudorum obligatione, vel alienatione, ac similibus, non sufficere supplicationem signatam, nisi etiam intrâ annum literæ seu privilegium in forma Regiæ Cancellariæ expeditur, & de qua causa habetur actum sub tit. de credito pro Monte pietatis.*

Pro creditoribus autem scribens, quicquid esset de aliis exceptionibus, in facto potius, quàm in jure consistentibus, præsertim circa excessum, ac etiam aliquorum bonorum comprehensionem, Quatenus ad hanc nullitatem strictè pertinet, cum sensu etiam veritatis, frivolum malèquè fundatam hujusmodi exceptionem dicebam, quoniam quicquid sit, an alicui conspicuo & magno Magistratui, qualis in Romana Curia rectè ac juridicè dici potest *Theaurarius Generalis*, deferendum esset circa vivæ vocis oraculum sibi à Principe datum, quoties agitur de Principe absente ab eodem loco, ut non de facili partes interessatæ de hoc certificari possent, quo etiam casu stante Officialis conspicua qualitate probabilior videretur affirmativa ad *sex. in cap. nobilissimus 97. distinct. cum aliis deductis per Lap. alleg. 32. n. 4. ubi adden. Altograd. consil. 22. n. 46. & seq. vol. 1. Farinc. q. 97.* apud quos ceteri agentes de hac materia vivæ vocis oraculi; Omnem difficultatem cessare dicebâs, quoties agitur de actibus gestis Principe præsentè, & in loco suæ residentiæ, Tunc enim nullatenus probabile est, qualificatû Magistratum velle in taciem Principis, ad quem facilis haberi potest recursus, cum narrativa facultatis ab eodem sibi attributæ in causa procedere sine jurisdictione, præsertim ubi agitur de causa gravi, & de reiteratione plurium actorum, ut bene *Grammat. consil. civil. 24. n. 8. cum seq. & supponitur apud Buratt. decis. 117. nu. 6. & 10. cum seq. decis. 194. n. 9. par. 4. recent. tom. 2. & in aliis.*

Impro.

Improbabile siquidem est, ad eod stultum reperiri, qui Principe praesente, in causis gravis momenti, in quibus verisimiliter unius partium recursum certum & facilem supponere debet, huiusmodi attentatum committere velle. praesertim spectata qualitate Officialis, qualis erat *Theaurarius*, juxta Curiae stylum, proximus promotioni ad Cardinalatum, & cuius officii iactura, ultra honores importat valorem scutorum ferè 100. m. ex rationibus de quibus in *Neapolitana pretii officiorum, disc. 2.* ubi ac rationibus ob quas haec officia sint venalia & vacabilia propter promotionem ad Cardinalatum, ideoque dicebam huiusmodi praetensionem nullam habere subsistentiam.

Clarius quia huiusmodi vivæ vocis oraculum per Papam praestitum non fuerat in aula, & secreto, sed in plena Signatura gratiae, quæ est de magis publicis, & numerosis functionibus, quas Papa faciat, ita ut videretur species notorii, ac melior & certior probatio voluntatis Papæ, quam sit per supplicationem ejus manu signatam, cum hæc utpotè falsificationibus vel subreptionibus subjecta, dari possit absque ejus intentione; Quodque declarationibus per Papam factis in plena Signatura omninò defendendum sit habetur in *Carpen. bonorum, 10. Aprilis 1617. Sacrato, Camerinen. pensionis 26. Junii 1641. Panzirolo, & in eadem apud Roias decis. 217. Romana hereditatis 28. Aprilis 1659. Meltio, impressa post collationes Bondeni decis. 62.*

Attenta praesertim congruitate dictum oraculum tunc praestandi *Theaurario* praesenti, in illo eodem congressu, ultra Cardinales assistentes, ac Praelatos Votantes, & Referendarios, interveniunt omnes Praelati, Officiales majores justitiam administrantes, prout sunt, A C ejusque Locumtenentes, *Theaurarius*, Vicegerens, nec non capita Tribunalium Collegialium, nempe, Decani Rotæ & Camerae, & quandoque eorum loco Vicedecani, Undè quando agitur de causa ad quemlibet ex istis respectivè spectante, Papa ad eum verba dirigere solet, atque oracula dare, ut de mandato vivæ vocis oraculo dato Decano Rotæ tanquam capiti illius Tribunalis liquet ex dicta *Camerinen. pensionis 1. Julii 1643. coram Roias inter suas decis. 217.* Undè cum huiusmodi materia spectaret ad Congregationem Baronum, de cujus mandato castra præd. distracta erant, rectè Papa oraculum dedit *Theaurario*, qui ex eadem Bulla Baronum est dictæ Congregationis caput. Regulas autem Cancellariæ ut supra per alterius partis defensores allegatas à casu prorsus extraneas dicebam; Siquidem *Regula 27.* præcipit non judicari juxta formam supplicationis, sed juxta formam literarum, *Et regula 30. seu 31.* loquitur de commissionibus in causis beneficio rum, non valitur nisi literis expeditis, & sic utraque percutit collationes beneficiorum, vel gratias, super quibus literæ expediri solent, nè in præjudicium Officialium Cancellariæ obtinentes negligenter literas expedire, Ac etiam quia post signatam supplicationem, antequam literæ expediantur, solet ista revideri per varios Officiales, qui tanquam organum Papæ multa delent vel addunt, aut accommodant, quod nil commune habet cum commissionibus in causis contentiosis, in quibus nec literæ expediuntur, neque Dataria vel Cancellaria Officiales quicquam gerere habent, Et verè in Camera huiusmodi exceptio prorsus irrevelans reputata fuit: sed proposita causa de Anno 1658. restricta fuit difficultas ad alia concernentia justitiam, praesertim circa excessum ac exceptio-

nem cujusdam tenuræ seu membri dictorum Censorum non traditi, quæ in facto potius, quam in jure consistebant.

ROMANA
CONCURSUS
PRO
MERCATORIBUS RIPALIBUS,
CUM
DOGANERIO.

*Causa disputata in Camera, ignota est
exiit.*

De jurisdictione Camerarii Riparum in causis mercatorum ripæ, seu negotiorum ripale concernentibus, quomodo & quando competat, & an procedat ubi contentio est cum Doganerio super gabella per tabernarium seu Hospitum debita concurrente cum mercatoribus ripalibus creditoribus ex causa vini vel mercium, vel potius tanquam in causa fiscali cognitio spectet ad *Theaurarium*; Et an fiscus qui venit ad causam alteri assistendo tanquam defensor necessarius seu aliàs habens interesse mediatum trahat causam ad forum suum.

SVM MARIVM.

- 1 *Falsitates.*
- 2 *Causa ripales cognosci debent per Camerarium ripæ, & quid ubi contentio est super gabellis.*
- 3 *In concursu generalis creditorum super bonis unius debitoris causa debent cognosci coram uno, & quis sit iste magis competens.*
- 4 *In exercente plures artes vel exercitia, quis sit eius iudex seu forum magis competens.*
- 5 *Causa fiscales coram quo cognoscenda sint.*
- 6 *Gabella dicuntur Principis, ac fiscus in eis interessans dicitur, quamvis privatis vel aliis usibus assignata essent.*
- 7 *Quando fisco interesse mediatum sit considerabile, & in quo foro ipse agere debeat causas sui debitoris.*
- 8 *De jurisdictione Ripæ eiusque Camerarii, in quibus causis procedat.*
- 9 *De jurisdictione Magistri nundinarum, seu consulis, aut alterius fori mercatorum.*

DISC. LXXXIII.

SUB *Eugenio IV.* per populum Romanum, à quo mandante, vel approbante Papa, tunc ut plurimum publica onera indicebantur, imposita fuit quædam gabella super vino ripali, per *Leonem X.* deinde aucta, atque per unum vel alterum applicata subventioni Studiorum Urbis, gabella studii proinde nuncupata, & de qua habetur in *Romana appaltu post Pacific. de Salviano decis. 285.* per Conservatores Populi administrari solita, & cui gabellæ moderno tempore adjectum fuit quoddam augmentum nuncupatum *octavi, cadi seu barilis*, ad beneficium Camerae Apostolicæ, quod cum appaltu Dohanæ aliquando concedi solet, & aliquando separatim, sive etiam unitim